

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 5/12
Дана 18.01.2013. године
Београд
Немањина бр. 9

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

27. 03. 2013

ПРИМЉЕНО

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Радмиле Драгичевић-Дичић, председника већа, судија Соње Манојловић, мр Сретка Јанковића, Омера Хациомеровића и др Миодрага Мајића, чланова већа, уз учешће вишег судијског сарадника Мирјане Јанковић-Недић, записничара, у кривичном поступку против **окривљеног Поповић Сретена и др.**, због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника у помагању из члана 144 КЗ Ј у вези са чланом 24 КЗЈ, одлучујући о жалби Тужиоца за ратне злочине, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2.бр.51/2010 од 09.05.2012. године, у седници већа одржаној дана 18. јануара 2013. године, у присуству Тужиоца за ратне злочине, Драгољуба Станковића, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба Тужиоца за ратне злочине и пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-По2.бр.51/2010 од 09.05.2012. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-По2.бр.51/2010 од 09.05.2012. године, окривљени Поповић Сретен и окривљени Стојановић Милош, на основу одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП-а, ослобођени су од оптужбе да су извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника у помагању из члана 144 КЗ Ј, у вези са чланом 24 КЗ Ј. Истом пресудом, а на основу одредбе члана 258 став 3 ЗКП-а оштећени [REDACTED] је, ради остваривања имовинско-правног захтева, упућен на парницу, а на основу одредбе члана 265 став 1 ЗКП-а одлучено је да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде жалбу је изјавио Тужилац за ратне злочине, због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Апелациони суд у Београду, у смислу одредбе члана 455 став 1 тачка 3 и став 2 ЗКП-а, уважи жалбу и првостепену пресуду преиначи, без навођења на који начин се предлаже преиначење пресуде.

Тужилац за ратне злочине је у поднеску Ктр.3.бр.5/06 од 09.10.2012. године предложио да се уважи жалба тако што ће Апелациони суд првостепену пресуду преиначити.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа у присуству Тужиоца за ратне злочине, Драгољуба Станковића, на којој је размотрио списе предмета, па је након разматрања навода и предлога из жалбе, те мишљења Тужиоца за ратне злочине и објашњења навода жалбе које је дао Тужилац за ратне злочине, а након што је првостепену пресуду испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, на основу одредбе члана 451 став 1 ЗКП-а, одлучио је као у изреци пресуде.

Жалбом Тужиоца за ратне злочине побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП-а, тако што се истиче да су разлози пресуде нејасни и противречни изреци, будући да је првостепени суд у изреци навео да је окривљене ослободио од оптужбе применом одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП-а, дакле, услед недостатка доказа, а у образложењу пресуде, на више места, износи закључке о томе како је у доказном поступку утврђено да у радњама окривљених нема елемената кривичног дела за које се терете.

С тим у вези, у жалби се даље наводи да првостепени суд у образложењу пресуде износи правне, а не чињеничне закључке да кривично дело које је окривљенима стављено на терет није извршено у време трајања оружаног сукоба, нити у вези са конкретним оружаним сукобом, као ни да, у смислу одредаба међународних конвенција, оштећени не могу имати статус ратних заробљеника, да у радњама окривљених нема противправности, закључивши да су оптужени поступали по правним и регуларним наређењима претпостављених старешина, износећи тврдњу како изведени докази не указују на то да су издата наређења противправна, те да самим тим и предузете радње од стране окривљених које су у складу са таквим наређењима, нису противправне, као и да у конкретном случају код окривљених не постоји умишљај за извршење конкретног кривичног дела. Из овако датих разлога првостепеног суда, по мишљењу тужиоца, јасно се види да првостепени суд закључује да радње које су окривљени предузели не представљају радње извршења нити једног кривичног дела, а што све чини пресуду неразумљивом а разлоге пресуде контрадикторним.

По оцени Апелационог суда, ови жалбени наводи су оцењени као неосновани јер је изрека пресуде којом су окривљени Поповић Сретен и окривљени Стојановић Милош, на основу одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП-а ослобођени од оптужбе да су извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника у помагању из члана 144 КЗЈ у вези са чланом 24 КЗЈ у складу са разлозима пресуде, а у образложењу пресуде су у односу на законски основ по којем су окривљени ослобођени од оптужбе дати јасни, довољни и аргументовани разлози који не садрже никакве нејасноће, нелогичности, нити противречности, па ни оне на које се указује жалбом Тужиоца за ратне злочине.

Побијајући првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања жалбом Тужиоца за ратне злочине се оспорава оцена суда о изведеним доказима, а с тим у вези и чињенични и правни закључци првостепеног суда да није доказано да су окривљени извршили кривично дело које им је стављено на терет, а наиме, да нема доказа да су радње окривљених предузете у време оружаног сукоба, односно у контексту истог, те да самим тим, оштећени немају статус ратних заробљеника, при чему се у жалби понављају тврдње које су изношене током читавог поступка и у погледу ових питања износи сопствена оцена изведених доказа, другачија од оне коју је дао првостепени суд у образложењу пресуде.

Првостепени суд је, по оцени Апелационог суда у Београду, правилно утврдио да није доказано да су браћа Битићи имали статус ратних заробљеника. Наиме, из доказа изведених на главном претресу несумњиво је утврђено да браћа Битићи у време лишења слободе нису били припадници било које војне или полицијске јединице, нити су били на извршењу било каквог војног или полицијског задатка, нити су у време лишења слободе носили оружје, војну или полицијску униформу (већ су били обучени у цивилној одећи – мајцама, кошуљама, панталонама, фармеркама), па се не могу прихватити жалбени наводи Тужилаштва за ратне злочине да су они били борци који су пали под власт непријатеља. Такође, по налажењу Апелационог суда у Београду, у време када су браћа Битићи лишени слободе није постојао оружани сукоб, јер је 09.06.1999. године закључен Војно-технички споразум између међународних снага безбедности (КФОР), с једне стране, и Владе СРЈ и Републике Србије, с друге стране, (тзв. Кумановски споразум), који је предвиђао престанак оружаног сукоба и фазно повлачење оружаног снага СРЈ са територије Косова и Метохије. Наведени споразум је и реализован, тако да у наредном периоду од његовог закључивања па до потпуног повлачења оружаног снага СРЈ није било оружаног сукоба, а ако је у неким ситуацијама и било неких појединачних инцидената уз употребу оружја, то не значи да је било оружаног сукоба. Наиме, и према одредби члана 1 став 2 Протокола II, изоловани и спорадични акти насиља и остали акти сличне природе не сматрају се оружаном сукобом. Стога су неприхватљиви ставови Тужилаштва за ратне злочине да је оружани сукоб на подручју Косова и Метохије завршен 26.06.1999. године, када је ступила на снагу одлука Скупштине СРЈ о престанку ратног стања, односно 20.06.1999.

године када је завршено повлачење оружаних снага СРЈ са подручја Косова и Метохије. Самим тим, неприхватљиво је и становиште Тужилаштва за ратне злочине да су браћа Битићи лишени слободе у вези са оружаним сукобом, односно у блиској вези са оружаним сукобом, како је то правилно закључио и првостепени суд. Из исказа сведока [REDACTED] и [REDACTED], који су тог дана били у контакту са браћом Битићи, из чијих исказа је суд утврдио да су браћа Битићи дана 26.06.1999. године, као цивили, у намери да помогну двома породицама, да се безбедно извуку са подручја Косова и Метохије, грецком због непознавања терена прешли административну границу Косова и Метохије, из чега се, и по оцени овог суда, недвосмислено може закључити да они нису били ни у каквој борбеној, оружаном акцији или војној операцији, већ да је њихова мисија била крајње хумана и добронамерна, а како то правилно закључује и првостепени суд.

Осим тога, из исказа више сведока, као и списка Органа за прекршаје у Куршумлији, и других доказа, несумњиво је утврђено да је њихово лишење слободе било искључиво због прекршаја – недозвољеног преласка административне границе и непоседовања одговарајућих личних докумената (путних исправа), због чега су им изречене казне затвора, те отказан даљи боравак у СРЈ и забрањен улазак на територију СРЈ до 11.07.2001. године, што јасно указује да браћа Битићи од стране државних органа ниједног тренутка нису третирани као ратни заробљеници. Самим тим, на њих се и нису могле применити међународне конвенције које се односе на ратне заробљенике, односно није доказано да су они припадали било којој категорији лица из члана 4 Треће женевске конвенције.

Ни у време преузимања браће Битићи из Окружног затвора у Прокупљу дана 08.07.1999. године од стране окр. Стојановића и сведока [REDACTED] и [REDACTED] није доказано да су браћа Битићи имала статус ратних заробљеника, а такав статус нису имали ни након њиховог превозења у Петрово село, где су предати окр. Поповићу. Дакле, нико од службених лица, почев од лица која су учествовала у лишењу слободе браће Битићи, лица која су учествовала у њиховом кажњавању за поменути прекршај, затим лица које је наредило њихово преузимање из Окружног затвора у Прокупљу и спровођење у Петрово село, па до НН припадника полиције, који су именоване преузели од окр. Поповића у наставном центру у Петровом селу, нису помињали да браћа Битићи имају статус ратних заробљеника. Стога, како браћа Битићи нису имали статус ратних заробљеника није доказано да су окривљени Поповић и Стојановић извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника у помагању из члана 144 КЗ Ј, у вези члана 23 КЗ Ј, које им је стављено на терет оптужницом Тужилаштва за ратне злочине.

С обзиром да је првостепени суд, пре свега, правилно утврдио да није доказано да су браћа Битићи имала статус ратних заробљеника, те да није доказано да су они лишени слободе за време оружаног сукоба или у блиској вези са оружаним сукобом, првостепени суд се, по оцени овог суда, без потребе

упуштао у образлагање чињеница које се односе на поступање окр. Поповића и Стојановића према браћи Битићи (у вези са њиховим спровођењем из Прокупља у Петрово село, у вези услова у просторији у којој су били смештени у наставном центру у Петровом селу и сл.), односно да ли је њихово поступање према браћи Битићи било у супротности са одредбама Треће женеvesке конвенције, којом је регулисано поступање са ратним заробљеницима.

Овакво анализирање поступања окр. Поповића и Стојановића може се оправдати једино потребом да се евентуално утврди да ли у њиховом поступању постоје елементи неког другог кривичног дела. У вези са тим, првостепени суд је правилно закључио да није доказано да су окр. Поповић и Стојановић помогли НН припадницима полиције да лише живота браћу Битићи, с обзиром да окривљени нису ни могли знати да ће НН припадници полиције, који су преузели браћу Битићи у Петровом селу, ове лишити живота. Наиме, првостепени суд је правилно закључио да су окривљени "једино могли да претпоставе да ће оштећени бити депортовани, јер су страни држављани", како је то наведено на страни 34 првостепене пресуде. Стога нема доказа да су окривљени евентуално извршили кривично дело убиства из члана 47 став 2 тачка 6 КЗ РС, у вези члана 24 КЗ Ј. С друге стране, уколико би у поступању окривљених била евентуално садржана битна обележја неког другог кривичног дела, као што су противправно лишење слободе, злостављање и мучење и др., обележја тих кривичних дела нису садржана у чињеничном опису оптужнице Тужилаштва за ратне злочине, а чак и када би такви елементи бића наведених кривичних дела и били садржани у чињеничном опису, очигледно је да је за та кривична дела наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Како је првостепени суд правилно закључио да није доказано да су окривљени извршили кривично дело ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ Ј, у вези члана 24 КЗ Ј, то их је правилно на основу одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП ослободио од оптужбе.

С обзиром да наводима жалбе Тужилаштва за ратне злочине није доведена у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде, то је Апелациони суд у Београду – Одељење за ратне злочине, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар,
Мирјана Јанковић-Недић, ср

Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић-Дичић, ср

За тачност отправка
Управитељ писарница
Светлана Антић

Потврђује се да је ова фотскопија истоветна са својим изворником - преписом, који се састоји од 5 стране.

Исправа са које је извршено фотскопирање налази се код овог Суда у предмету
к.По2-51/10

Такса из Тар. Бр. _____ Закона о републиканским судским таксама наплаћена је и поднетом.

ВИШИ СУД - ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
У Београду 02.06.2013 год.

Овлашћени радник,